

Podatek od przerzuconych dochodów

Jak rozliczali go podatnicy za rok 2023?

Edycja II: Lipiec 2024

Wprowadzenie

Podatek dla nielicznych, obowiązki dla wielu

Począwszy od zeznania CIT-8 za rok 2022 r. podatnicy mierzą się z wyzwaniem związanym z podatkiem od przerzuconych dochodów. Celem jest zniechęcenie podatników do agresywnej optymalizacji podatkowej. W praktyce – to przede wszystkim nowy, czasochłonny obowiązek dla wielu podmiotów. Od 2023 r. ustawodawca wprost bowiem zapisał, iż ciężar dowodu, że nie został spełniony żaden z warunków związanych z podatkiem, spoczywa na polskiej spółce.

Dotychczasowe doświadczenia pokazały nam, że stosunkowo łatwo jest wpaść w obowiązek weryfikowania z należytą starannością, czy podatek od przerzuconych dochodów w danej spółce wystąpi. Najczęściej później okazuje się jednak, że dodatkowego podatku do zapłaty nie ma. W zdecydowanej większości przepisy sprowadzają się do zmuszenia przedsiębiorców do wykonania szeregu uzgodnień, kalkulacji, analiz, a także pozyskania oświadczeń od podmiotów zagranicznych w ramach obowiązku dochowania należytej staranności.

Ilu podatników było zobowiązanych uiścić podatek od przerzuconych dochodów za 2023 r.? Jakie kwoty wpłynęły do budżetu państwa?

Zapraszamy do lektury!

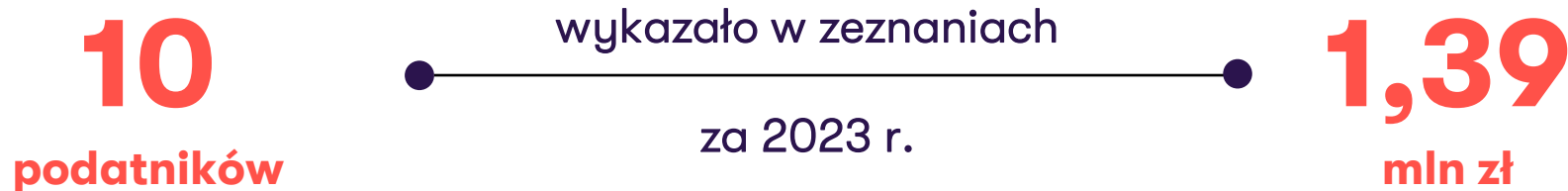

Coraz mniej płatników...

W zeznaniach podatkowych za 2023 r. podatnicy po raz drugi rozliczali podatek od przerzuconych dochodów. Ostatecznie podleganie podatkowi zgłosiło 10 podmiotów, a kwota podatku wyniosła 1,39 mln zł.

Od 1 stycznia 2022 r. podatnicy CIT, poza obowiązkiem skalkulowania standardowego podatku dochodowego, muszą rozliczyć podatek od przerzuconych dochodów, który wprowadzono w celu opodatkowania płatności do podmiotów opodatkowanych preferencyjnie. Podlegają mu co do zasady polskie podmioty wypłacające należności z wybranych tytułów podmiotom powiązanim z siedzibami w państwach o niższym poziomie opodatkowania. Jak pokazują dane Ministerstwa Finansów, w zeznaniach za 2023 r. **jedynie 10 podatników** zadeklarowało podatek z tego tytułu, a kwota zgłoszonego przez nich podatku wyniosła **jedynie 1,39 mln zł!** To jeszcze słabsze statystyki niż rok wcześniej. Przypominamy, że w deklaracjach za 2022 r. 14 podatników wykazało podatek od przerzuconych dochodów, a kwota podatku wyniosła 9,4 mln zł.

Grafika 1. Liczba podatników, którzy zadeklarowali podatek od przerzuconych dochodów w zeznaniu podatkowym za 2023 r. oraz kwota zadeklarowanego przez nich podatku.

...coraz niższe wpływy

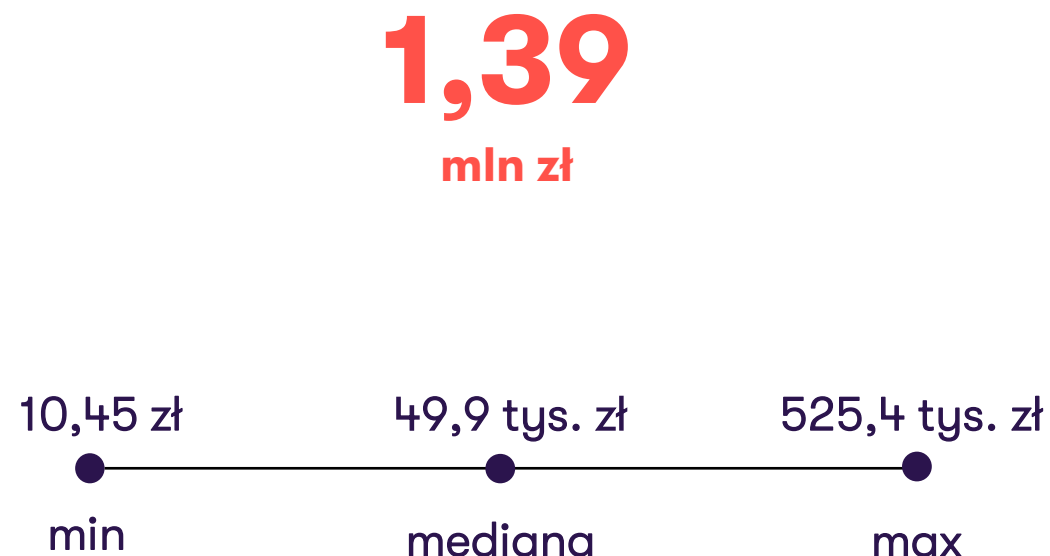
Blisko 40% kwoty podatku od przerzuconych dochodów pochodziło w 2023 r. od jednego podatnika, który zadeklarował nieco ponad 0,5 mln zł z tytułu tego podatku.

Dane udostępnione przez Ministerstwo Finansów wskazują również, że mediana podatku od przerzuconych dochodów wyniosła w tym czasie blisko 50 tys. zł wobec 64 tys. zł przed rokiem, a najniższa wartość kwoty podatku z tego tytułu to jedynie 10,45 zł (rok wcześniej było to 165 zł).

To bardzo niskie kwoty biorąc pod uwagę, że zgromadzenie odpowiedniej dokumentacji oraz danych od podmiotów zagranicznych i ich analiza są czasochłonne. Przypominamy, że Ustawodawca nowelizując przepisy na 2023 r. przerzucił na podatników ciężar dowodu, że nie został spełniony co najmniej jeden z warunków, który wyłącza polskich podatników z obowiązku obliczenia i zapłacenia podatku od przerzuconych dochodów.

Można zatem założyć, że ogólne koszty weryfikacji przez podatników, czy w ogóle podlegają temu podatkowi, znacznie przekraczają wpływy generowane z jego tytułu do budżetu państwa.

Grafika 2. Najwyższa i najniższa wartość kwoty podatku z tytułu przerzuconych dochodów zadeklarowanego w zeznaniach za 2023 r. oraz mediana tego podatku.

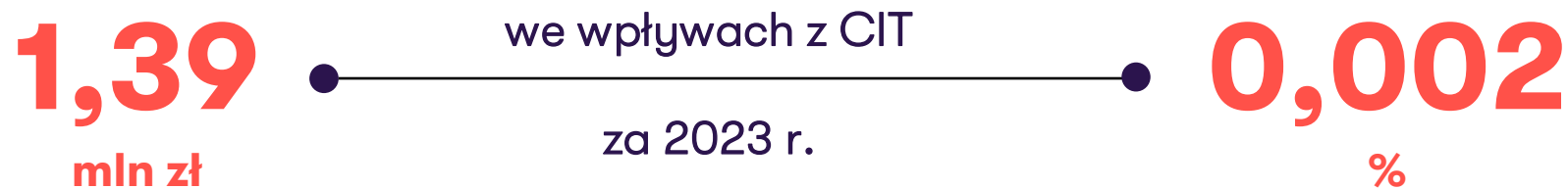

Pomijalny wpływ na budżet państwa

Biorąc pod uwagę ogólne przychody budżetu państwa z tytułu CIT, podatek od przeliczonych dochodów stanowił jedynie ułamek procenta szacowanych wpływów.

Szacunkowe dane z wykonania budżetu państwa za 2023 r. wskazują, że dochody z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych (CIT) sięgnęły w tym okresie 67,9 mld zł. Tym samym kwota podatku od przeliczonych dochodów na poziomie 1,39 mln zł stanowiła jedynie 0,002% wpływów budżetowych. Tymczasem, jak wspominaliśmy wcześniej wypełnienie obowiązku podatkowego w przypadku podatku od przeliczonych dochodów jest zazwyczaj dla podatników niezwykle czasochłonne. Tym samym, mając w zamyśle przeciwdziałanie unikaniu opodatkowania, ustawodawca w rzeczywistości obciążył podmioty niestosujące agresywnej optymalizacji podatkowej uciążliwymi obowiązkami o charakterze administracyjnym.

Grafika 3. Udział kwoty podatku od przeliczonych dochodów we wpływach budżetu państwa z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych CIT w 2023 r.

Podstawa odliczenia podatku

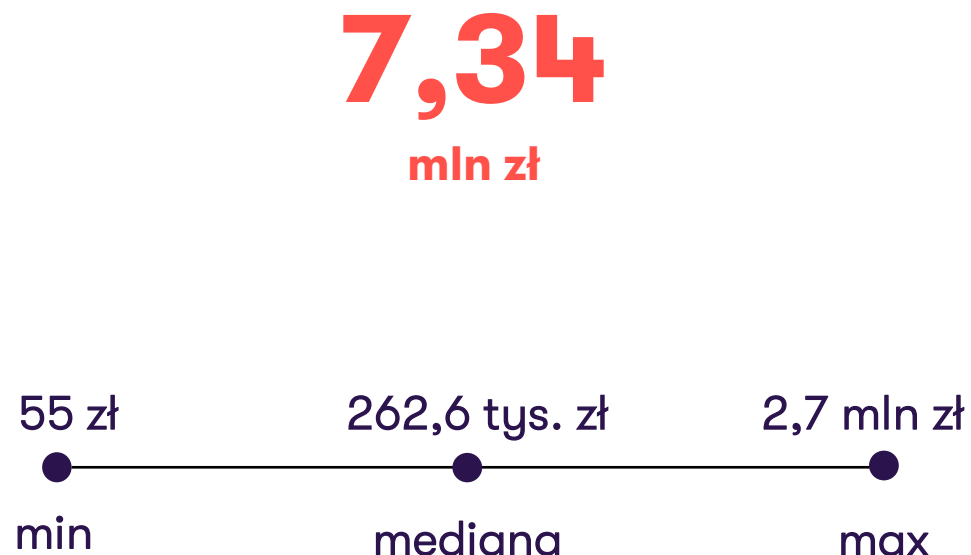
Łączna kwota podstawy obliczenia podatku, tj. kosztów stanowiących przerzucone dochody, wyniosła 7,34 mln zł wobec 78,2 mln zł przed rokiem.

Z danych udostępnionych przez Ministerstwo Finansów wynika także, że najwyższa kwota podstawy obliczenia podatku w 2023 r. to 2,7 mln zł (68,2 mln zł rok wcześniej), a najniższa – 55 zł (871 zł w 2022 r.). Mediana kwoty podstawy obliczenia podatku wyniosła 262,6 tys. zł (130,3 tys. zł przed rokiem).

Opodatkowanie podatkiem od przerzuconych dochodów wystąpi tylko wówczas, gdy spełnione zostaną wskazane w przepisach warunki dotyczące działalności zarówno polskich podmiotów, jak i zagranicznych.

Warunkiem, który polscy podatnicy mogą zweryfikować po swojej stronie, jest udział kosztów stanowiących przerzucone dochody w kosztach uzyskania przychodu ogółem – 3%. Dużo bardziej problematyczne są pozostałe warunki odwołujące się m.in. do poziomu opodatkowania za granicą czy dalszych transferów wykonywanych przez podmiot zagraniczny. Wypełnienie obowiązku bywa więc niezwykle pracochłonne i kłopotliwe, zależy nie tylko od podatnika ale też i jego współpracy z innymi podmiotami.

Grafika 4. Łączna kwota podstawy obliczenia podatku, tj. kosztów stanowiących przerzucone dochody, wraz z najwyższą i najniższą kwotą w 2023 r.

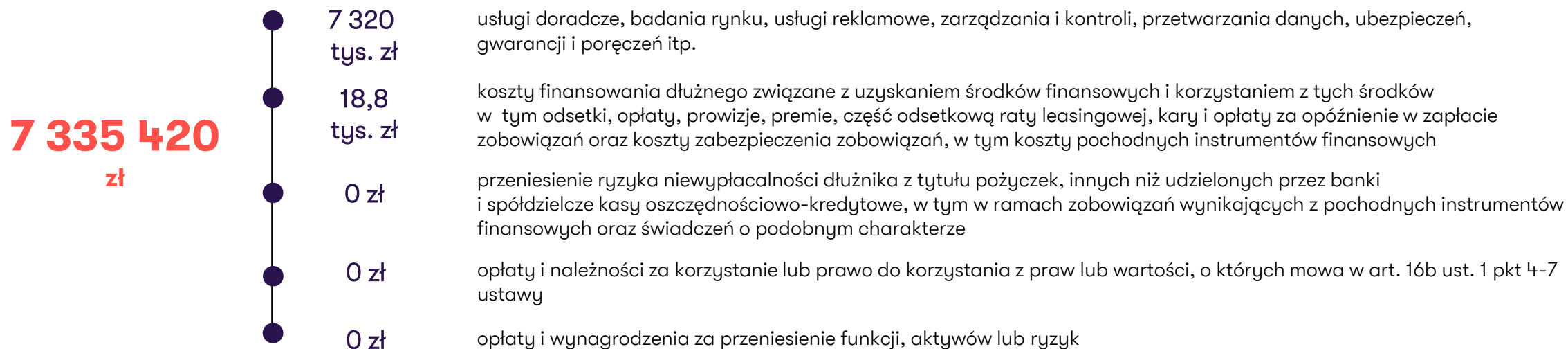

Jakie są najczęściej opodatkowane koszty?

Usługi doradcze, badania rynku, usługi reklamowe, zarządzania i kontroli, przetwarzania danych, ubezpieczeń, gwarancji i poręczeń itp. odpowiadały za największą część podstawy odliczenia podatku – w 2023 r. było to 7,32 mln zł.

Pozostałą kwotę - w wysokości 18,8 tys. zł – stanowiły w minionym roku koszty finansowania dłużnego związane z uzyskaniem i korzystaniem ze środków finansowych. W pozostałych obszarach nie zgłoszono żadnych pozycji, które zostałyby wliczone do podstawy obliczenia podatku od przerzuconych dochodów.

Grafika 5. Kwota podstawy obliczenia podatku, tj. kosztów stanowiących przerzucone dochody, za 2023 r. w podziale na tytuły

Odliczenia od podatku od przerzuconych dochodów

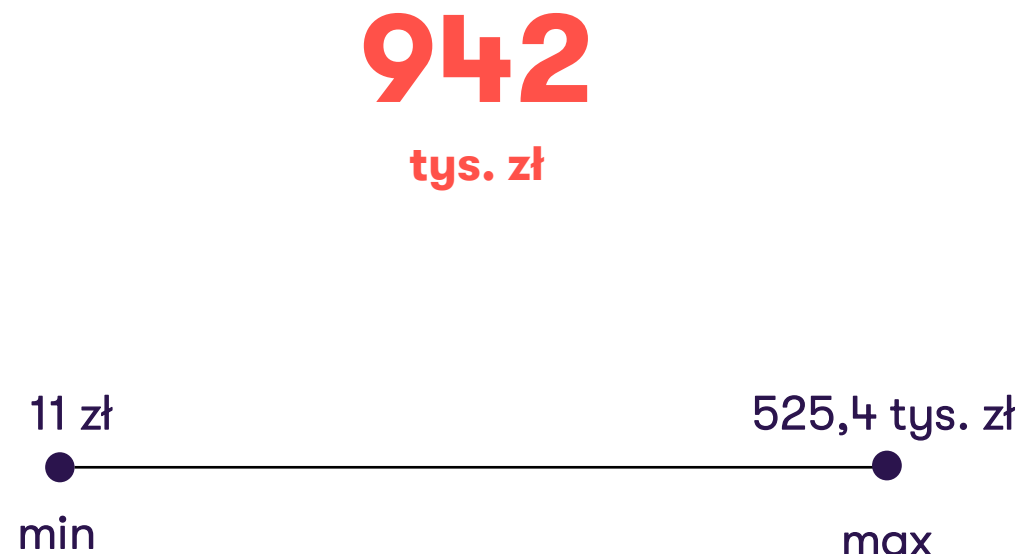
Łączna kwota odliczeń od podatku od przerzuconych dochodów w 2023 r. wyniosła 942 tys. zł wobec 5,4 mln zł rok wcześniej.

Od podatku od przerzuconych dochodów podatnicy mogą odliczyć kwotę podatku u źródła m.in. od należności licencyjnych i odsetek pobranego od tych wypłat, które stanowiły podstawę do wyliczenia podatku od przerzuconych dochodów.

Statystyki Ministerstwa Finansów pokazują, że w 2023 r. ponad połowę tej kwoty stanowiło odliczenie dokonane przez jednego podatnika – wyniosło ono w jego wypadku 525,4 tys. zł.

Pozostałe były marginalne. Najniższa kwota odliczeń od podatku od przerzuconych dochodów wyniosła jedynie 11 zł.

Grafika 6. Łączna kwota odliczeń od przerzuconych dochodów zadeklarowana przez podatników w 2023 r., wraz z najwyższą i najniższą kwotą.

Czy te przepisy w ogóle mają sens?

Zastanawiam się nad tym, jakie uczucia w stosunku do ustawodawcy musi kierować podatek, który po żmudnych wyliczeniach i zapewne wielogodzinnej analizie ustalił kwotę podatku od przerzuconych dochodów na 10 zł. Wartość włożonej w ten proces pracy z całą pewnością wielokrotnie przekroczyła wysokość zobowiązania na rzecz budżetu państwa.

Z jednej strony rozumiem starania fiskusa i przepisy, których celem jest prewencyjne działanie, zniechęcenie lub zapobieżenie zapędom podmiotów zagranicznych dokonywania transferu dochodów z Polski. Z drugiej strony jednak, skala obowiązków nakładanych na przedsiębiorców przeraża i poddaje w wątpliwość sens takich przepisów.

Uważam, że ustawodawca powinien rozważyć wykreślenie przepisów dotyczących przerzuconych dochodów jako nakładających obowiązki nieadekwatne do celu fiskalnego, jaki realizują.

Małgorzata Samborska
Partner
Doradca Podatkowy
Grant Thornton

Zapraszamy do kontaktu!

Małgorzata Samborska

Doradca Podatkowy, Partner

Departament Doradztwa

Grant Thornton

M +48 661 538 580

E malgorzata.samborska@pl.gt.com

Kontakt dla mediów:

Jolanta Tumulec

Starszy specjalista ds. PR i komunikacji

Relacje Biznesowe

T +48 792 077 020

E jolanta.tumulec@pl.gt.com

O nas

Grant Thornton to jedna z wiodących organizacji audytorsko-doradczych na świecie, obecna w 140 krajach i zatrudniająca ponad 62 tys. pracowników.

W Polsce działamy od 30 lat. Zespół 1000 pracowników wspiera naszych klientów w obszarach takich jak doradztwo podatkowe, finansowe, prawne i transakcyjne, audyt, czy outsourcing kadr i płac oraz outsourcing księgowości.